

Gatheka nr. 12

Sufi Mystisisme IV.

Naturens femte aspekt som leder inn på visdommens vei.

Når leppene er lukket, da begynner hjertet å tale, når hjertet er taust, da blusser sjelen opp og slår ut i en flamme som opplyser hele livet. Det er denne ide som viser mystikeren stillhetens store betydning, -viser ham det som kan oppnåes gjennom hvile. I alminnelighet er det så lite kjent og forstått hva hvile vil si, fordi hvert eneste menneske som søker hvile, gjør det fordi han føler, at han behøver det etterat han er blitt trett, men var han ikke trett, ville han aldri innse nødvendigheten av hvile. Hvile har mange sider. Vi har f.eks. den hvile som finnes når et menneske trekker seg tilbake fra hverdagslivets virksomhet og befinner seg alene i sitt værelse. Han sender uvilkårlig ut et takksigelsens åndedrett, fordi han - etter alle dagens interessante eller uinteressante opplevelser - tilslutt kan si: "Endelig er jeg alene med meg selv." Dette er ikke noen ordinær følelse, der ligger en langt dypere følelse bak den, nemlig vissheten om at der ikke er noe, som nettopp nå opptar hans sinn, og ikke noe som krever hans handling, og i det øyeblikk føler hans sjel et befrielsens pust - et øyeblikks lettelse, og gleden over dette er usigelig. Men livets beruselse - som alle lider under - er slik at man ikke engang fullt ut kan sette pris på dette øyeblikk - på den befrielse som man venter seg av hvilen - etter det daglige livs travelhet.

Lærer ikke dette oss at hvile er et stort mysterium - et mysterium som mennesket meget ofte er uvitende om? Dessuten kan vi alltid legge merke til at et tenksomt menneske av naturen er rolig, og at et rolig menneske - er tenksomt. Det er hvile som gjør, at et menneske tenker bedre og klarere, og det er en stadig virksomhet som tar bort det tankefulle selv hos et sensibelt menneske. Hos de mennesker som arbeider på telefon-, telegraf- eller postkontor og til hvis sinn og nerver der stilles stadige krav, hos dem utvikler der seg ofte slike egenskaper som uforskammethet og mangel på tålmodighet. Dette er ikke fordi de blir mindre følsomme, det er bare mangel på hvile, som svekker deres kontroll over sansene og gjør, at de gir etter for den slag ting. Dette viser at hvile er ikke bare nødvendig for et menneske som går den åndelige vei, men for hver eneste sjel som lever på jorden uten hensyn til hans utviklingsgrad eller livsstandard. Det er en ting, som nødvendigvis må utvikles i den menneskelige natur, og ikke bare hos voksne mennesker. Nei, det er noe som det bør undervises i, like fra barndommen av. Oppdragelsen nå til dags legger så meget vekt på alle de intellektuelle ting som barnet kommer til å behøve i livet, men så lite på hvilen, som for barnet er høyst nødvendig. Undertiden viser katter og hunder seg å være mere intuitive enn menneskene. Har de dyrene flere forutsetninger enn menneskene? Nei, mennesket har flere og større forutsetninger. Men mennesket gir seg ikke tid til å utvikle sine intuitive evner, han ofrer ikke tid nok på det. I New York, hvor man så lett blir utkjørt av støyen fra tog, sporvei, elevator og fabrikker, moret det meg ofte å se at menneskene - når de hadde en liten stund til å sitte nedi toget eller bussen, så leste de sine aviser. Også da måtte de være beskjeftiget. Var ikke legemet i virksomhet, så måtte hjernen være det. Hva er dette? Det er nervøsitet - en så alminnelig sykdom at den nesten regnes som normal helbred. Hvis hver og en lider av den samme sykdom, så vil denne sykdom tilslutt sees på som normal. Det som kalles selvkontroll og selvdisciplin, kommer ene og alene av at man har øvet seg i å hvile, og dette er ikke bare en hjelp på den åndelige vei, men også i det praktiske liv vil det hjelpe en til å bli mere vennlig og mere hensynsfull.

Derfor benytter mystikeren denne metode - det å hvile. Og gjennom denne metode forsøker han så å gjøre seg selv skikket til å gå den åndelige vei. Den åndelige vei er, som jeg har sagt, ikke den ytre vei, den er en indre vei som man må gå og lovene og reisen langs den åndelige vei er helt motsatt lovene og reisen langs den ytre vei. Hvis jeg med tydelige ord skulle forklare den åndelige vei, ville jeg si: "Den begynner med at man setter seg i forbindelse med sitt eget indre selv." For det er i menneskets eget innerste selv at livet i Gud er å finne. Dette vil ikke si at det indres selvs stemme ikke kommer til hver og en, den er der alltid, men det er ikke alle som hører den. Når derfor Sufien begynner sine forsøk langs denne vei, så begynner han med å sette seg i forbindelse med og henvende seg til sitt indre selv, og når han først har henvendt seg til sjelen, da vil der fra sjelen komme som en slags reproduksjon - en gjentakelse, på samme måte som en sanger kan høre sin egen sang fra en grammofonplate, som har opptatt hans stemme.

Og når han så har gjort dette, da har han tatt det første skritt i den retning som fører innad, og når han så har lyttet til det som på denne måte gjengis, og når det får gi gjenklang i hans indre, og det har vakt er slags lengsel etter fred, lys eller form, så vil alt det, han har ønsket å fremkalle, bli produsert for ham, så snart som han bare har begynt å sette seg i forbindelse med sitt indre selv. Sammenlign nå det menneske som sier, "Jeg kan ikke for at jeg er virksom, bedrøvet eller bekymret, for det er min sjel og min sinnstilstand, sammenlign ham med den arbeider som rådfører seg med sitt eget selv, og man vil se at det ikke vil vare lenge, før selvet begynner å forstå verdier av dette.

Og dette har vært Sufismens lære gjennom tusener av år. Sufiens vei består ikke i å kunne samtale med engler eller med Gud, men den består i å sette seg i forbindelse med sitt dypeste innerste selv, ved stadig å blåse til den indre gnist, så den kan bli en guddommelig flammende ild. Men Sufien stanser ikke der, han går enda videre. Han går deretter over i en slags tilstand av hvile, og denne hvile tilveiebringes ved at han sitter i en bestemt stilling ved at han ånder rytmisk og ved en bestemt sinnets holdning. På denne måte vil han etterhånden bli seg bevisst noe i sitt vesen som ikke er det fysiske legeme, men noe som ligger over det. Og jo mere han blir seg dette bevisst, desto mere begynner han å forstå den virkelige sannhet, sannheten om livet etter dette. Og da er sannhet ikke lenger noe, som kan kalles hans innbilning, heller ikke hans tro, for det er hans fulle forståelse av de erfaringer som er uavhengig av fysisk liv, og det er i denne tilstand, man er i stand til å oppleve livets fenomener. Derfor fusker ikke Sufien med de forskjellige undergjæringer og fenomener, for er han først engang nådd til erkjennelsen av dette, da blir hele livet et eneste fenomen for ham. hvert et øyeblikk og hver en erfaring bringer ham da fornyet forståelse og erkjennelse av det liv, som han har funnet i sin meditasjon.